

Дараганова Н. В.

к.ю.н., доцент,

доцент кафедри цивільного та господарського права

ВНЗ «Національна академія управління»

НАПРЯМИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРАЦІ

Насамперед відзначимо, що питання, пов'язані з такою категорією, як «праця», на сьогодні є предметом розгляду багатьох наук – філософії, мовознавства, історії, медицини, психології, соціології, економіки, ергономіки, педагогіки, конфліктології тощо, у тому числі й права. Проблеми правового регулювання праці розглядають фахівці з конституційного, цивільного, трудового, міжнародного, кримінального права тощо. У вирішенні питань правового регулювання праці особливе місце належить адміністративному праву, роль якого у наш час стрімко та суттєво змінюється – як вірно, на нашу думку, відмітив Є. Б. Кубко, нині важко навіть уявити собі ту сферу або той об'єкт, який би не зазнав регулюючого впливу дії норм адміністративного права [1, с. 34].

На сьогодні, вважаємо, існує декілька основних напрямів, пов'язаних зі сферою праці, вирішення яких має здійснюватися у межах галузі адміністративного права.

По-перше, це напрям, пов'язаний з урегулюванням організаційно-правових, управлінських питань щодо охорони праці, державного нагляду та контролю за дотриманням роботодавцями (незалежно від форм власності) умов праці. Враховуючи те, що відзнакою сучасного етапу розвитку України є загострення проблем, пов'язаних з безпекою діяльності людини та охороною праці, за допомогою засобів адміністративного права, на наш погляд, можна знизити рівень виробничого травматизму та професійних захворювань, який є одним із основних показників стану охорони праці.

Наступним напрямом, пов'язаним зі сферою праці та розгляд якого вважаємо, має здійснюватися у межах галузі адміністративного права, є напрям, пов'язаний з питаннями адміністративно-правового регулювання зайнятості в Україні та державного захисту громадян від безробіття. Дійсно, структурні зрушення, що відбуваються на сучасному етапі розвитку національної економіки, призводять до суттєвих негативних змін на ринку праці, зокрема до значних обсягів і рівня безробіття економічно активного населення і, як наслідок, до неефективного використання робочої сили [2, с. 3]. Адміністративне право має запропонувати свої важелі, спрямовані на поліпшення ситуації на ринку праці та зменшення безробіття в Україні.

Черговим є напрям, пов'язаний з працею (службою) осіб, які перебувають на державній (публічній) службі. Розуміємо, що означений напрям є доволі дискусійним, а питання, пов'язані з працею (службою) цих осіб традиційно

перебувають у сфері уваги як представників трудового права, так і вчених-адміністративістів. Та нині, вважаємо, найбільш доречною видається позиція, висловлена вченими – представниками науки трудового права. Ці науковці, розглядаючи питання суб'єктів трудового права, і аналізуючи поняття «працівник, який перебуває на державній службі», приходять до висновку, що державний службовець не може не бути суб'єктом адміністративного права, і одним з можливих шляхів вирішення проблеми розмежування трудового та адміністративного статусу цієї особи є визнання того факту, що особа є суб'єктом трудового права тою мірою, якою на цю особу поширюються норми трудового права і вона персоніфікує собою працівника, в усьому ж іншому цей суб'єкт є суб'єктом адміністративного права [3, с. 182].

У межах адміністративного права також, вважаємо, слід розглядати і питання, пов'язані з організаційно-правовими аспектами надання ліцензії, патенту на зайняття тою чи іншою діяльністю; установлення державою квотування та державного замовлення; надання інвестиційних, податкових та інших пільг; питання забезпечення взаємодії суб'єктів у системі соціального партнерства; питання адміністративно-правового статусу органів державної виконавчої влади, що здійснюють реалізацію політики держави у сфері праці; питання реалізації адміністративно-юрисдикційних повноважень (у тому числі й адміністративної відповідальності за порушення вимог законодавства про працю, застосування адміністративно-господарських санкцій) тощо.

Враховуючи викладене вище, вважаємо, що до кола основних напрямів, пов'язаних зі сферою праці і вирішення яких має здійснюватися у межах галузі адміністративного права, нині належать напрями щодо: організаційно-правового забезпечення охорони праці; адміністративно-правового регулювання зайнятості в Україні; праці (служби) осіб, які перебувають на державній (публічній) службі; забезпечення взаємодії суб'єктів у системі соціального партнерства; питання адміністративно-правового статусу органів державної виконавчої влади, що здійснюють реалізацію політики держави у сфері праці; питання реалізації адміністративно-юрисдикційних повноважень тощо.

Список використаних джерел

1. Кубко Є. Б. Щодо наукової дискусії про предмет адміністративного права : додаткові аргументи / Є. Б. Кубко // Державне управління : проблеми адміністративно-правової теорії та практики / За заг. ред. Б. В. Авер'янова. – К. : Факт, 2003. – 384 с.

2. Гуць М. І. Організаційно-економічний механізм регулювання безробіття в Україні : автореф. дис. к.е.н.: 08.02.03 / М. І. Гуць. – К., 2006. – 20 с.

3. Лебедев В. М. Современное трудовое право (Опыт трудового компаративизма). Книга первая / В. М. Лебедев, Е. Р. Воронкова, В. Г. Мельникова. – М. : Статут, 2007. – 301 с.

